

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน
และปราบปรามอาชญากรรมกระทำโดยผู้มีอิทธิพล

พันตำรวจเอก ชัยชนะ วิบูลย์พันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ISBN 974-633-275-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LEGAL MEASURES FOR PREVENTION
AND SUPPRESSION OF CRIMES
COMMITTED BY INFLUENTIAL PERSONS

POL. COL. CHAICHANA VIBOONPUN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws
Department of Law
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-275-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กระทำโดยผู้มีอิทธิพล

โดย พันตำรวจเอก ชัยชนะ วิบูลย์พันธ์

ภาควิชา นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ รชฎ เจริญนำ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุดงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม)
(อาจารย์ รชฎ เจริญนำ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว
พิมพ์ครั้งที่ ๑
พันคำรวจเอก ชัยชนะ วิบูลย์พันธุ์ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมกระทำโดยผู้มีอิทธิพล (LEGAL MEASURES FOR PREVENTION AND
SUPPRESSION OF CRIMES COMMITTED BY INFLUENTIAL PERSONS) อาจารย์
ที่ปรึกษา รศ.ดร.อภิรักษ์ เพ็ชรศิริ, อาจารย์ รชฎ เจริญญา, 193 หน้า
ISBN 974-633-275-9

วิทยานิพนธ์นี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีอิทธิพลและอาชญากรรม ปัญหา
ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมได้มีมานานแล้วในสังคมไทยในอดีต และความรุนแรง
ของปัญหามีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อไม่ใช่ว่าเฉพาะในด้านปัญหาอาชญากรรมเท่านั้น
หากแต่กระทบไปถึงด้านความมั่นคง ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก
ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงปัญหา และผลกระทบจากการประกอบอาชญากรรมของผู้มีอิทธิพล
จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการปราบปรามอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลเหล่านี้ แต่บทกฎหมายที่
บัญญัติไว้ชัดเจนที่จะบังคับใช้กับผู้ที่มีอิทธิพลโดยตรงยังไม่มี คงมีแต่เพียงบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับความ
สงบสุขของประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 209 ความผิดฐานอั้งยี่ และมาตรา 210
ความผิดฐานชกโจร ซึ่งมีการบังคับใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติน้อยมาก เนื่องจากรูปแบบของการประกอบ
อาชญากรรมของผู้มีอิทธิพลมีลักษณะในการดำเนินการเป็นการปกปิด ยากที่บุคคลภายนอกหรือเจ้าหน้าที่
บ้านเมืองจะล่วงรู้ถึงพฤติการณ์ดังกล่าว โดยผู้มีอิทธิพลจะประกอบธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายบังหน้า
ธุรกิจที่ผิดกฎหมาย

ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้บ่งชี้ให้เห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมาย
ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอันเกิดจากอิทธิพลของผู้มีอิทธิพลที่เหมาะสม ตลอดจนใช้มาตร
การทางสังคมโดยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนช่วยกันป้องกันและปราบปราม เพื่อให้การบังคับ
ใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน และปราบปรามผู้มีอิทธิพลบังเกิดประสิทธิภาพ
สามารถจัดผู้มีอิทธิพลให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทยตลอดไป

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C570095 : MAJOR LAW
KEY WORD: : LAW/INFLUENTIAL PERSONS

CHAICHANA VIBOONPUN, Pol.Col. : LEGAL MEASURES FOR PREVENTION AND SUPPRESSION OF CRIMES COMMITTED BY INFLUENTIAL PERSONS. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR APIRAT PETCHSIRI, Ph.D., ASSOCIATED ADVISOR : RACHOT CHAROENCHAM. 193 pp. ISBN 974-633-275-9

This thesis studies the relationship between influential persons and crimes. The study reveals that the influential persons who created problems related to crime have long existed in Thai history. The extent of this problem is increasing rapidly now and its impact is not on crime alone but also on political, economics and social security of the country. The Thai governments have long recognized this problem and have always made it their policies to suppress the influence of influential persons. But there is no law dealing directly with the influential persons. There are only section 209 and section 210 of the criminal act dealing with offenses against public peace, and more specifically, conspiracy to commit crime.

Therefore, this thesis points out that it is necessary to create new legal measures which can be used more effectively in preventing and suppressing crime which are related to or caused by the influence of influential persons. Also, it is important that the government officials must seek more and better cooperation from members of the community if the new legal measures can be used most effectively.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต..... พ.ต.อ. ดิลก : Suif

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตากรุณา และความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ รชฎ เจริญจำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งตลอดจนตรวจแก้ไขด้วยความเสียสละ และควบคุมอย่างใกล้ชิด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาววงศ์ พลตำรวจตรี ดร.ชาญวุฒิ วัชรพุกก์ ที่ร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนบรรดาคณาจารย์ท่านต่าง ๆ อีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ซึ่งได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางด้านกฎหมายให้กับผู้เขียน นอกจากนี้ขอขอบคุณและซึ่งในน้ำใจ คุณประทีป ทับอรรถานนท์ และคุณนรินทร์ ทองธิว เพื่อนรุ่นน้องที่ช่วยเหลือค้ำคว้า ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้ผู้เขียนมุ่งมั่น

สุดท้ายนี้จะขอกล่าวถึงบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจ สนับสนุนและช่วยเหลือผู้เขียนตลอดเวลา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณศิริพัฒนา วิบูลย์พันธ์ คุณพัชรวดี วิบูลย์พันธ์ และคุณพิชญ์ วิบูลย์พันธ์ จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

พันตำรวจเอก ชัยชนะ วิบูลย์พันธ์

เมษายน 2539

ศูนย์วิทยุทั่วยุทธศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	11
1.3 แนวคิด.....	11
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	12
1.5 วิธีวิจัยที่จะใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้.....	12
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้.....	13
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี ความเป็นมา และวิวัฒนาการของกฎหมาย ในส่วนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกระทำโดย ผู้มีอิทธิพล.....	14
2.1 ความหมายของผู้มีอิทธิพลจากการกระทำผิดกฎหมาย.....	15
2.2 วิวัฒนาการของกฎหมายในส่วนการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม กระทำโดยผู้มีอิทธิพล.....	24
2.2.1 ผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย.....	24
2.2.1.1 ระบบกฎหมายสมัยกรุงสุโขทัย - อยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์.....	24
2.2.1.2 การปฏิรูปกฎหมายในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ- จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	26
2.2.1.3 ยุคอั้งยี่ ช่องโจร.....	28
2.2.1.4 ยุคอันธพาล.....	36
2.2.1.5 ยุคผู้เป็นภัยสังคม.....	37

2.2.1.6	ยุคผู้มีอิทธิพลหรือเจ้าพ่อ	37
2.2.2	ผู้มีอิทธิพลในต่างประเทศ	40
2.2.2.1	องค์กรอาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา	41
2.2.2.2	กลุ่มอิทธิพลในประเทศญี่ปุ่น	46
2.3	ผลกระทบจากปัญหาผู้มีอิทธิพล	52
2.3.1	ผลกระทบจากปัญหาผู้มีอิทธิพลต่อความมั่นคง ของประเทศ	52
2.3.2	ผลกระทบจากปัญหาผู้มีอิทธิพลด้านสังคม	53
2.3.3	ผลกระทบจากปัญหาผู้มีอิทธิพลด้านการเมือง	54
2.3.4	ผลกระทบจากปัญหาผู้มีอิทธิพลด้านเศรษฐกิจ	57
 บทที่ 3 กฎหมายไทยที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลจาก การกระทำผิดกฎหมาย		
		60
1.	กฎหมายไทยที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล	60
1.1	กฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยตรง	60
	ก. ประมวลกฎหมายอาญา	60
	ข. กฎหมายเฉพาะ	60
2.	กฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลในต่างประเทศ ...	70
2.1	มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ปราบปรามองค์กรอาชญากรรม ในประเทศสหรัฐอเมริกา	70
2.1.1	ความผิดฐานสมคบ	71
2.1.2	ความผิดอาญาเกี่ยวกับการฟอกเงิน	74
2.1.3	กฎหมายริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิด	79
2.2	มาตรการทางกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่น	86

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไทยในการป้องกัน และปราบปรามผู้มีอิทธิพล	92
4.1 กฎหมายทั่วไป	94
ก. ประมวลกฎหมายอาญา	94
ข. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	106
4.2 กฎหมายเฉพาะ	109
4.3 การบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปราม ผู้มีอิทธิพล	113
4.3.1 ตำรวจ	121
4.3.2 อัยการ	129
4.3.3 ศาล	131
4.3.4 ราชทัณฑ์	133
4.3.5 องค์กรอื่น ๆ	134
 บทที่ 5 บทสรุปและเสนอแนะ	 151
บทสรุป	151
ข้อเสนอแนะ	158
เอกสารอ้างอิง	175
ภาคผนวก	181
ประวัติผู้เขียน	193